

# NATALIE MERCHANT

« Thema's die me raken wil ik een stem geven »



Foto: Daniel de la Calle

Met *The house carpenters daughter* heeft Natalie Merchant op de valreep van 2003 een ijzersterke cd uitgegeven die bijna unaniem lovend is ontvangen. Een nieuw wapenfeit van een zangeres die al op zeventienjarige leeftijd succesvol in de muziek begon. In eerste instantie maakte ze furore als leadzangeres en tekstschrijver van 10.000 Maniacs. Met deze groep heeft ze verschillende succesvolle cd's opgenomen om zich vervolgens in de jaren negentig te richten op een solocarrière. Haar eerste drie solo cd's kenmerken zich door een eigen stijl met zeer diverse invloeden. Haar muziek kent hierdoor sterke voor- en tegenstanders. Noch vlees, noch vis vindt de een, terwijl de ander de eigenheid van haar muziek en vooral haar stemgeluid, fantastisch vindt. Haar laatste cd laat een duidelijke keuze horen voor het traditionele materiaal, waardoor zowel oude fans als een nieuwe schare liefhebbers de kracht ontdekken van Natalie Merchant.

Tekst: **Eelco Schilder**

## **Petula Clark versus 10.000 Maniacs**

Het was door het zingen van haar grootmoeder dat Natalie zich voor het eerst gewaar werd van de kracht, die van muziek en zang in het bijzonder, uit kon gaan. Ze beschrijft hoe ze door haar Siciliaanse oma werd getroost met liedjes die ze niet verstond maar haar wel tot bedaren brachten. Toch was het Petula Clark die haar voor het eerst echt liet fantaseren over het beroemd zijn.

Natalie: 'Ik kan me het moment nog herinneren dat ik voor de eerste keer een beroemde zangeres wilde zijn. Ik lag op de huiskamer-vloer met de hoes van een Petula Clark lp, die

door mijn moeder vaak en hard werd gedraaid. Op de hoes stond een zwart-wit foto van Petula in de studio met een enorme hoofdtelefoon. Haar zoete, krachtige stem begeleid door enorme strijk arrangementen was voor mij dagelijkse kost. Ik weet nog dat ik, toen ik een jaar of zeven was, serieus fantaseerde over hoe het zou zijn om met deze vrouw te ruilen. Hoe het zou zijn als ik in die studio zou staan te zingen. Toch, echt actief in de muziek werd ik pas in mijn tienerjaren als DJ op de lokale radio in Jamestown. Er gebeurde weinig in dit stadje en de keuze van mijn muziek was dusdanig, dat ik maar een kleine groep luisteraars had. Ik hield van reggae, folk, psychedelica, punk etc. Stijlen die niet

iedereen kon waarderen. In die tijd, ik was toen ongeveer zeventien jaar, ontstond met een aantal andere dj's en een jongen van buiten Jamestown het idee om zelf muziek te gaan maken. We merkten dat we allemaal dezelfde muzikale interesses hadden en ook allemaal de behoefte voelden om zelf onze muzikale creativiteit te uiten. We begonnen zelf muziek te maken en ik heb me vanaf het begin beziggehouden met het schrijven van de teksten. Het was voor mij niet alleen de kans om me te uiten, maar ook om de wereld te gaan ontdekken. Mijn ouders hebben hun best gedaan om me bewust te maken van het belang van een meer praktische studie. Voor hen was muziek, poëzie, dans en kunst in het

algemeen vooral bedoeld om de vrije uurtjes mee te vullen. Voor mij stond echter vast dat ik een manier wilde vinden om als artiest te kunnen leven. De 10.000 Maniacs maakte dit voor mij mogelijk. De twaalf jaar dat ik als leadzangeres bij de band ben geweest zijn voor mij zeer essentieel geweest. Ik zie deze jaren als mijn opleiding, door ondervinding leerde ik hoe liederen in elkaar zaten en hoe je muziek opneemt. Mijn zelfvertrouwen groeide als zangeres maar ook als tekstschrijver, blijkbaar waardeerde men mijn teksten en vonden ze mijn zang mooi. Echter na zoveel jaren merkte ik dat ik meer behoefte kreeg aan zelfstandigheid, los van de groep. Het was voor mij dan ook een logische stap om de groep te verlaten, van die beslissing heb ik nooit spijt gehad. Ik ben niet iemand die nostalgisch aan bepaalde periodes blijft hangen, je groeit door wat je doet en ik ga liever verder dan dat ik terugkijk.'

### **Tigerlily versus The housecarpenters daughter**

Niet meer met band maar helemaal alleen. Het groepsproces was weg en beslissingen moest ze nu zelf maken en daar ook de verantwoordelijkheden voor dragen. De eerste stap was het bij elkaar zoeken van muzikanten die haar zouden begeleiden. Vervolgens kwam de eerste cd *Tigerlily*, die voorzichtig positief werd ontvangen. *Ophelia*, de tweede solo-cd, zorgt voor een doorbraak naar een groter publiek en met *Motherland* vestigt ze definitief haar naam als zangeres. Diegene die na deze cd nog twijfelde werd definitief over de streep getrokken door *The house carpenters daughter*, waarin ze laat horen zowel oude als nieuwe traditionals zonder problemen aan te kunnen.

Natalie: 'Die eerste stap, het zoeken van muzikanten, is voor mij enorm van belang. Ik doe dat helemaal zelf en ik vind het belangrijk dat de muzikanten niet alleen goede muzikanten zijn maar dat ik ook een emotionele band met ze kan opbouwen. Voor *The house carpenters daughter* heb ik muzikanten gezocht die ik al jaren kende, eigenlijk zijn het allemaal vrienden die op de cd meespelen. Ik kies ook heel bewust voor een muzikant bij een bepaald lied. Hierbij spelen de instrumenten een rol maar ook hun, hoe moet ik dat omschrijven, instinct. De ene muzikant voelt nu eenmaal beter aan hoe je een lied uit de Appalachian speelt terwijl een ander zich meer thuis voelt bij het Richard Thompson lied *Crazy man Michael*. De keuze om nu eens geen eigen materiaal te gaan spelen, maar bestaande traditionals is voor mij weer een logische stap in mijn eigen ontwikkelingsproces. In eerste instantie is het zelf schrijven van groot belang geweest. Dit gaf me de kans om mijn essentiële emoties, gedachten en overtuigingen over te dragen aan anderen. Het zelf schrijven verschaft me onbeperkte mogelijkheden, ik blijf constant nieuwe ontdekkingen doen, echt een niet te stoppen proces. Wat ik nu juist bij het opnemen van *The house carpenters daughter* het leukst heb gevonden is de kans die ik mezelf heb gegeven om teksten

en melodieën te zingen die ik niet zelf heb geschreven. Hierdoor was ik vrij van de emotionele band die ik normaal voel bij een eigen gecreëerd lied. Het is een hele andere manier van muziek maken en of het nu een traditionaal, anoniem of meer recent lied is, dat maakt me niet uit. Ik heb gekozen voor nummers die me aanspreken, maar die nu eens niet van mezelf zijn. Het is overigens ook niet zo dat ik ineens veel belangstelling heb voor folk, het is een van de stijlen waar ik altijd van heb genoten en die nu blijkbaar bij me past.'

### **Politiek versus muziek**

Wanneer je de webpage van Natalie bezoekt valt op dat een groot deel van de site gebruikt wordt voor vragen van fans en antwoorden daarop van Natalie zelf. Dit gaat echter lang niet altijd over muziek maar vaak over politieke vraagstukken waar Natalie een uitgesproken mening over geeft en waar anderen weer op reageren. Het laat een grote betrokkenheid zien bij mensen en sociale vraagstukken maar geeft ook een beeld van waar de inspiratie voor teksten vandaan komt. Natalie ging zo uitvoerig op politieke zaken in dat onderstaande slechts een zeer beknopte samenvatting is van haar stortvloed van woorden.

Natalie: 'Ik wil liederen schrijven over thema's die mij raken. Daarin laat ik me zwaar beïnvloeden door intieme gebeurtenissen in mijn leven maar ook die uit andermans leven. Ik denk dat de mogelijkheid om mezelf te verplaatsen in de situatie van iemand anders en hen via mijn teksten een stem te geven, een van mijn sterkste eigenschappen is. Veel van mijn teksten worden 'sociaal bewust' genoemd, misschien is dat ook wel de beste beschrijving. Veel maatschappelijke thema's zijn verbonden aan wat ik zie en wat mij bezighoudt. Dat kan religie zijn, ik ben zelf katholiek opgevoed. Deze opvoeding gaf me zeker een unieke introductie van de wereld

die me een aantal lessen heeft geleerd maar die ik nooit zelf zou hebben willen verzinnen. Ook de politieke situatie en de zogenaamde 'Amerikaanse droom' houden me bezig. Weet je wat het met die droom is? Iedereen heeft een andere droom. Die droom is van oorsprong gebaseerd op de hoop en verwachtingen van de immigranten die van het 'oude land' naar de 'nieuwe wereld' kwamen. Dachten mensen nu echt dat ze na drie weken zeilen ineens zichzelf zouden ontdekken in een land die zo anders is dan hun geboortegrond? Ja dus, mensen dachten dat serieus en ik denk dat dit het ontstaan is geweest van de befaamde 'droom'. Ik heb zelf vast ook wel een soort droom, maar het belangrijkste -en dat ligt ook ten grondslag aan mijn maatschappelijke betrokkenheid, is dat ik gewoon mijn kinderen een wat meer humaan land wil achterlaten.'

Voor meer informatie  
[www.nataliemerchant.com](http://www.nataliemerchant.com)

### **Discografie**

#### **Met 10.000 Maniacs**

*Wishing chair* (Elektra/Asylum 1985)  
*In my tribe* (Elektra/Asylum 1987)  
*Blindman's zoo* (Elektra/Asylum 1989)  
*Hope chest* (Elektra entertainment 1990)  
*Our time in Eden*  
(Elektra entertainment 1992)  
*Unplugged* (Elektra entertainment 1993)

#### **Solo**

*Tigerlily* (Elektra entertainment 1995)  
*Ophelia* (Elektra entertainment 1998)  
*Live* (Elektra entertainment 1999)  
*Motherland* (Elektra entertainment 2001)  
*The house carpenters daughter*  
(Myth America 2003)



Foto: Mark Seliger